

Paraan ng pagtatanim ng

Ampalaya

Pagpapataba

Uri ng Pataba	Dami ng Pataba	Araw ng pagpapatiba
Organic fertilizer	10 bags/ha (2 bags in 2,000 sq.m)	Bago magtanim
14-14-14	4 bags/ ha (0.85 bags in 2,000 sq.m)	7 araw pagkalipita-tanim
16-20-0	4 bags/ ha (0.85 bags in 2,000 sq.m)	30 araw pagkalipita-tanim
urea	2.5 bags/ ha (0.5 bags in 2,000 sq.m)	Kapag namumulaklak

Pagpukso. Pagkontrol ng sakit at mapaminsalang kulisap

Insekto/Sakit	Gamot na Pangkontrol
Fruitlet	Turpedo cypermethrine
Army/Cut worm	Prevathon
Downy Mildew	Mancozeb
Bacterial Blight	Cupric oxide

Pag-aani

Maaaring anihin ang ampalaya sa loob ng 35 araw pagkatapos ilipat-tanim. Tatlo hanggang limang araw ang pag-aani nito. Tumatagal ng 3-4 na buwan ang pag-aani ng ampalaya.

PRODUCTION TEAM

Writer : Mr. Johnah Jefferson S. Mercado
 Technical Expert : Dr. Jaime R. Quilantang
 Editors : Dr. Pastora S. Coloma
 Prof. Nemesio V. Torres
 Ms. Janet L. Saturno
 Layout Artist : Mr. Ephraim Hyacinth R. Chavez

STBF LOCAL TEAM

Gumba, Nueva Ecija

Magsasaka Siyentista: Mr. Florentino Tubay
 FITS Manager : Mr. Josecito Abesamis
 Technical Expert : Dr. Jaime R. Quilantang
 Focal Person : Mr. Johnah Jefferson Mercado

Reproduced by AGRICULTURAL TRAINING INSTITUTE

Isinayag at inilathala ng:

Regional Applied Communication Office
 Central Luzon Agriculture and Resources
 Research and Development Consortium
 Tel.: (044) 456-0609

Extension Office

Central Luzon State University
 Science City of Muñoz, Nueva Ecija
 Tel. No.: (044) 456-5203

Philippine Council for Agriculture, Aquatic and Natural Resources Research and Development (PCAARRD)

Los Baños 4030, Laguna
 (049) 536-0014 to 0015, 0017 to 0020

Copyright © 2012 by

Central Luzon Agriculture and Resources
 Research and Development Consortium
 Central Luzon State University
 Science City of Muñoz
 3120 Nueva Ecija

Ang Ampalaya ay isa sa mga gulay na itinatanim sa ating bansa at karaniwang makikita sa lutuing pinakbet at iba pang gisahing gulay. Ito ay may taglay na mga mineral tulad ng calcium, potassium, copper at iron. Gayundin, ito ay mayaman sa bitamina A, B₁ at B₂. Mayroon din itong *plant insulin* na nakakatulong sa pagpapababa ng *sugar* sa katawan ng tao.

Maaaring itanim ang ampalaya sa buong taon subalit pinakamainam itong itanim sa buwan ng Oktubre hanggang Disyembre at Mayo hanggang Hulyo.

Uri ng lupang taniman

Ang ampalaya ay maaaring itanim sa lupang tinatawag na *clay loam* at *sandy loam* na may pH na 5.5-6.5. Kinakailangan din ang lupang madaling matuyuan.

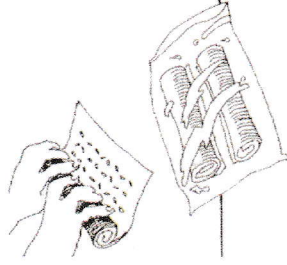
Paghahanda ng lupang taniman at paggawa ng balag

- Araruhin at suyunin ang lupang tatamnan at gumawa ng balag na 2.5 x 2.5 metro ang distansya bawat poste at may taas na 2.0 metro.
- Magkabit ng isang layer ng GI wire #14 sa taas nito.
- Maglagay ng dalawang layer ng GI wire #18 tatlong talampakan pababa mula sa taas na layer.
- Maglagay ng plastic string sa taas ng balag na may pagitang 20 sentimetro bawat isa .

Pagtatanim

Ragdoll Method

- Gumamit ng malinis na tela o basahan at basain.
- Ihanay ang mga buto sa tela o basahan at irolyo.
- Buksan ang tela makaraan ang tatlong araw.

- Maaaring itanim ang mga buto direkta sa lupa o gumamit ng seedling tray na may 104 na butas na pagpapatubuan.
- Kailangan ng 17 seedling trays sa 2,000 sq.m. na lupa.
- Maghalo ng isang parte ng organikong pataba at isang parte ng lupa (1:1) para sa punlaan.

Pagdadamo

Gumamit ng panabas upang alisin ang damo sa pagitan ng kamang taniman. Maaaring gumamit ng herbicide upang makontrol ito.

Paglalagay ng plastic mulch

Mga gamit sa paglalagay ng plastic mulch:

- Dalawang (2) rolyo ng polyethylene plastic para sa 2000 sq.m. na lupa
- Gumamit ng lata na may 4-inch diameter na gagamitin sa pagbubutas.
- Ang agwat ng bawat butas ay 50 sentimetro.

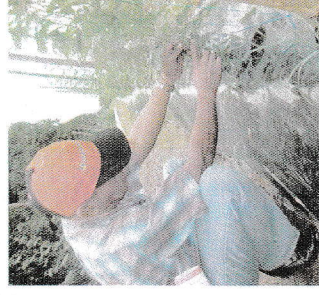
Ang *plastic mulch* ay nakakatulong para sa pagkontrol ng damo at pagpapanatili ng mamasang-masang lupa. Nakakatulong rin ito upang hindi dapuan ng insekto ang halaman.

Plastic mulch

Pruning

Ang pagbabawas ng sanga ay ginagawa 27 araw matapos ilipat-tanim.

Pagpapatubig

Patubigan ang taniman minsan sa isang linggo kung kinakailangan. Ang pagdidilig ay kinakailangang basang-basa ang lupa o *flooding*.